

vielä kun laskin kinnupiimän pois ja se seiso hetken aikaa, niin oli siinä vahva kerma päällä. Se oikeen harmitti, kun piti sillä tavalla menettää kermaa. (Se kerman menettäminen johdettiin siitä, että panitte kirnuun tuoretta kermaa. Tavallisella kirnuamisella ei tuoreesta kermasta koskaan eroa kaikki voirasva, joten kerma on aina hapattettava ennen kirnuamista. — Toim.) Mutta opin oikeen kirnuamaan, josta kiitos Toverittarelle.

Tietysti niitä oppimattomia on muitakin, jotka vanhoilla päivillä rupeavat maanviljelijöiksi ja karjan kanssa hommaamaan, ja heidän tarvitsee ottaa oppia kaikista hyödyllisistä neuvoista, joita saa paljon Kodin Osastosta, joka minusta on hyödyllisin paikka Toverittareissa.

Farmari-äiti.

Naisten toiminnasta

SEATTLE, WASH.

Kävellessäni tuolla puistossa pienellä kaitalasta polku kesäisen tuulen soittaessa niin runollista säveltä, tuoden järveltä raikkaa ilmaa, joka hievelee poskipäitäni ikäänkuin joku hyvien hengetär. Nähdessäni kuun taivaalta niin salaperäisenä seuraavan askelehtani unhotin oman itseni ja nykyisyyden.

Muistui mieleeni nuo lapsuuden herrttaiset päivät, jolloin ihminen oli vapaa ja tietämättömyydestä välttämättömätkin elämän tarpeet täytyi meidän taistelulla itsellemme voittaa.

Mutta jouduttuamme tänne avara maailmaan kohtaa meitä vastus toisensa jälkeen ja nuo lapsuuden kaunfit unelmat muuttuvat pelkiksi surukuviksi. Työ sitoo kahleisinsä yhä lujemmin ja lujemmin; se vaatii kaiken ihmiseltä, jättämättä muuta kuin särjetyt sydämen ja ritutuneen ruumiin. (Työn tulisi olla ihmisen terveys, virkistys ja ilo, mutta riistopohjalle perustuva yhteiskunta on tehnyt työn orjuudeksi. — Toim.)

Täällä ihminen rupeaa henkisesti janoitsemaan, tietämättä mitä. Mutta vähitellen kuitenkin tulee huomamaan, että sehän on vapautta, josta yhteiskunta hänet on jättänyt osattomaksi. Näköä, joka vaatii leipää ja elämän halu, joka ei salli kuolla, on johtanut monta meistä nuorista työläis-siskoista polulle, jonka kulkijoita nykyinen yhteiskunta ankaraasti tuomitsee, jossa näemme nuo yhteiskunnan hyljät rimpullevan kuin kärpäset hämähäkin verkossa. Mikä on riistänyt heidän ihmilliset voimansa?

Kuinka hirvälle tuntuu ajatella kaan tällaista, mutta se kuitenkin on totta, että nykyinen järjestelmä asettaa kiljottimia pahelisiin ja asettaa sulkua hyvälle.

No niin, enpä tiedä tällä kertaa mitään mainitsemisen arvoista, sillä osastomme toiminnasta on uutiseeraaja tehnyt selvää Toverissa j.n.e. (Kyllä siitä silti voisi Toverittaresakin mainita.—Toim.) Muuten on täällä ollut vähän hiljaisia jo kauan aikaa, sillä veikot ovat melkein kaikki metsissä kapitalistien pääomaa kasvattamassa.

Hauskaa kesää Toverittaren lukijoille toivottaa
HULDA SISKKO.

BOSTON, MASS.

Ompeluseuran myyjäiset
Oivat toukokuun 25 ja 27 päivinä. Puhdas voitto myyjäisistä oli sadan dollarin vaiheilla. Naiset taaskin näyttivät, että hekin joutui saavat aikaan; että eivät he ole torstai-iltapäivään istuneet 10 sentin teatterissa. Sen todisti ne hienot käsityöt, jotka olivat nähtäväksi ripustetut haalin seinille myyjäisiltä. Hyvin tyytyväisiä siellä yleisö näyttikin, niin aineelliseen kuin henkiseenkin ohjelmaan nähden; kuulivat puhuvan keskenään, että saa ne

naiset muutakin aikaan ei vaan seläisiä "suuria tuomia" mitä se kappale sisälsi, joka silloin esitettiin samana iltana näyttämöltä.

Ja nyt naiset

aletaan uudella innolla hommaamaan uusia käsitöitä. Tytöt, jotka menevät herrasväkensä kanssa maille, ottaisivat ompeluseuran käsitöitä mukaansa ja valmistaisivat, että siten syksyllä kun kaikki kokoonnumme tänne Bostoniin, saisimme pitää mahtavat myyjäiset. Töitä jaetaan ulos ompeluseuran kokouksissa Temple haalilla torstaisin iltapäivällä.

Bostonin, East Bastonin ja

Walthamin

osastojen yhteinen kenttäjuhla vietettiin "Kukkapäivänä" ja onnistui se hyvin, epävarmasta ilmasta huolimatta. Kentällä oli vaihtelevaa ohjelmaa, oli urheilua useammasta lajista, josta mainittakoon naisten kilpajuoksu kiertävästä pokaalista, jonka nyt ensimmäisen kerran voitti Fanny Olander ja säkissä juoksu miehille ja naisille, johon yleisö näytti olevan kovin innostunut. Ja illalla Allstonin Temple haalin näyttämöltä esitettiin kappale "Pappi pulassa", joka esitys sujui meikäläislin voimien nähdessä tyydyttävästi. Yleisöä oli haali täynnä aivan viimeistä istuunta myöten.
ELIZABETH.

GRANITEVILLE, VERMONT

Tämä paikka on täällä ylhäällä Vermontin vuoristossa. Ja on tänne eksynyt suomalaisiakin jonkun verran. Työpaikkoina täällä on kivimurtoimot eikä mitään muuta. Yhteispyrinnöllä on täällä suomalaisilla sosialistiosasto ja kuuluvat enin osat täällä olevista kansalaisista osastoon. Meillä naisilla ei ole mitään erikoisia pyynnöitä, vaan kuulumme meidän kalliin sos.osastoon. Osaston toiminta onkin ollut nykyään kollailla vilkasta.

Barren naiset kävivät tässä tuonoin meille hillilläisille pitämässä iltan, mutta ylätuvan ukko antoi silloin aika vesisateen, että eivät voineet kauempaa asuvat lasten kanssa tulla illtiin. Ja siitä on Toverittaren kirjeenvaihtaja Barresta nostanut aika elämän Toverittaren numerossa 20. Häpäisee meidän hillin naiset ihan pataluhaksi kaikki. Sanoo pa vielä, että täällä olisi oikein ompeluseuran kokouksessa päätetty pöytäkirja Barren naisten iltamaa. Mutta kyllä se Barren sisko on lähentynyt siinä juorujen perässä kulkemaan, ei sellaista ole missään kokouksessa täällä päätetty. Sitten vielä Barren sisko arvelee, että torkko me hillin naiset luemme Toverittarta ollenkaan. Olkaa huoletta, kyllä täällä Toveritar luetaan ja on luettu jo ennen kuin siitä on Barreen tullut ollenkaan. Vai joko siellä aletaan siitä radikaalisesta humalasta selviintyä? Sitä ei ainakaan todista se, kun Barren Raivaajan kirjeenvaihtaja kertoo, että osasto on päättänyt ei maksaa alueen veroa sen syyn tähden, että aluekomitea on jättänyt jonkun kirjeen vastaanotta. Nyt on vaalivuosi ja aluekomitea tarvitseisi kipeästi rahaa vaaligaitsi-oniin ja Barren osasto kieltäytyy alueveron suorituksesta jonkun pilkku tekosyy tähden. Se todistaa, että Barressa ei paljonkaan panna arvoa valtiolliselle toiminnalle.

Sitä minä olen kovin hyvilläni, kun te Barren naiset näköjään olette kovasti innostuneita tähän Toverittareen. Kestäköön nyt vain innostus ja älköön se alkuunsa loppuko. Täällä on vielä joltain naisia, joille ei tule Toverittarta, mutta toivossahan sitä on hyvä elää, että ehkä hekin sen vielä tilaavat joskus. Lopuksi vielä sanon, että joka on Toverittarta seurannut sen ilmestymisestä saakka, niin tietää, että se ei ole ollut vielä niin tarkoitustaan vastaava kuin se on nyt nykyisen toimituksen aikana ollut. Ja siksi se olisi jokaisen tilattava ja luettava.
LISSU.

ABERDEEN, WASH.

Näyttää siltä kun katselee Toverittaresta paikkakuntakirjeitä, että täällä Aberdeenissa ei ole ollenkaan sosialistinaisia, kun ei vuosikausien ole minkäänlaista kirjotusta paikkakunnalta. Silloin kun tämä nykyinen toimittaja tuli toimeensa, valitsi A-

berdeeninkin osasto kirjeenvaihtajan Toverittarelle, mutta hän on lyönyt laimin velvollisuutensa ja tietäkseni ei ole tilalle valittu toista. Ja kenen syy on tämä? Ehkä juuri meidän naisten? Se on kyllä totta, että täällä on ollut vaikea saada Toverilleen kirjeenvaihtajaa, josta näkyy, että miehetkään ei ole moninkertain rivakampia, mutta se mielipide on ollut useimmissa kokouksissa (missä minä olen ollut, en ole tilaisuudessa käydyt joka kokouksessa), että pitäisi saada kunnollinen kirjeenvaihtaja Toverille, aina entisen leväperäisen tilalle ja aina valitaan uusi. Mutta me naiset! Olemmeko me tehneet samoin Toverittaren suhteen. Tehtäkääpäs nyt ensikokouksessa, että valitsette Toverittarelle kirjeenvaihtajan, ja ei siinä kylliksi, että sen valitsette, vaan pidetään huoli, että se täyttää tehtävänsä. Se ei ole vikaan, että meillä ei ole kykeneviä naisia. Niitä meillä on. Onhan meillä nykyisetkin kirjeenvaihtajat Toverille naisia ja kaksi vielä onkin. Ja monessa muussa toimessa, esim. kappaleiden näyttämölle laittajana eli toisin sanoen johtajana. Ja minä tiedän varmaan, että meillä on paljon kykeneviä toverittaria mutta sitä en tiedä, että mikä se valvoo tässä suhteessa, uskon, että suurin syy on välinpitämättömyys.

Ja sitte vielä teille naiset, jotka olette osastossa jäseniä, mutta tuskin koskaan näkee kokouksissa, että ottaisitte oikein sydämen asiaksi kokouksissa käymisen ja vointinne mukaan osaa toimintaan. Ehkä moni äiti ajatelee, että eihän noita lapsia voi yksin heittää. Mutta täytyy järjestää niin, että vuoiron käypi vaimo ja vuoiron mies ja minä uskon, että miehet tähän tyytyvät, jos meillä itellä on halu mennä.

YKSI JOUKOSTA.

TACOMA, WASH.

Eteenpäin sitä mennään täälläkin. Kokouksia pidetään säännöllisesti kerta kuukaudessa ja ompeluseura on toiminnassa myöskin ja kaikki käy kuin tahdissa.

Heinäkuun neljännen päivän seurauksena on olemista. Viime kokouksessa päätettiin, että juhliitaan kahtena päivänä. Ensimmäisenä päivänä on ompeluseuran käsitöiden myynti ja sitten me Tacoman ammattitaitoiset emännät koitamme keittää ja paistaa niihin pasketteihin, jotka myydään enimmäkseen tarjoaville. Koettakaapa olla miehet oikein reitulla tuulella sinä iltana ja sitten täydellä vatsalla jaksaa tanssia hyvän musiikin jälkeen. Tämän kaiken saatte vapaalla sisäänpääsillä.

Sitten kolmas päivä katsotaan taidetta. Näyttämöllä on paljon voimia kysyvä kappale nimeltä "Naimisiin". Se jo nimestäkin päättään on katsomisen arvoinen. Kyllä kai silloin tytöt ja poikalhmiset kilvan rientävät sitä katsomaan ja kuulemaan. Silloin sitä Tacomassa nähdään kuinka sitä naimisiin mennään.

Ja sitten vielä on monta muuta lystiä sivussa. Silloin sitä taas tanssitaankin ja kuppia kumaa juodaan aina tanssin välissä. Tämä lysti maksaa ainostaan 25 senttiä.

Ja juhannusjuhlat vietetään 25 p. kesäk. South Tacoman puistossa. Siellä syödään ja juodaan niin paljon kuin luonto vastaanottaa. Ja sitten täydellä vatsalla siirrymme haaliliin kokousta pitämään ja siinä kokouksessa annetaan virkoja virkaa haluaville ja haluttomilta otetaan virka pois, mutta muistakaa jättää se sana kotiin, että "en minä voi sitä tointa vastaanottaa."
Terve näkemiin!
OLGA.

GEBU, WYO.

Kevänen tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille! Niin, nyt on taas kevät, kaunein aika vuodesta, vaan täällä ei ole kesä yhtään kauniimpi kuin talvikaan. Aina vaan tuulee niin ettei sanna pilsoe, joten ei täällä luontokaan viihtyvä olemaan, vaan työläisen sitä täytyy olla valkka missä kalliin kuopassa, missä vaan saisi käsiavartensa kaupaksi. Tämä paikka on pieni kaivoskylä. Meitä suomalaisiakin on täällä kolmattakymmentä. Yhteispyrinnöllä ei meil-

lä ole mitään. Puoluelehtiä tulee joka taloon ja yksityisille. En ole ihan varma, mutta luulen, että Toveritar tulee joka naiselle ja kukapa voisi enään viihtyä ilman sitä, sillä sehän on meidän ainoa huvimme, kun saamme siitä lukea ja onhan se nykyään rikkassältöinen. Minä hartaasti toivon, että saataisi se ilmestymään kaksi kertaa viikossa. Sitä pitää aina niin kauan varttoa, kun se ilmestyy vaan kerran viikossa.

Ehkä lopetan taas, toisten liisää. Toveruudella MEIDÄN MUORI.

OYSTER BAY, L. I., N. Y.

Monikaan Toverittaren lukija ei mahtane tietää missä tämän niminen paikka sijaitsee ja luulen ettei täältä ole usein Toverittareen kirjoitettu.

Tämä Oyster Bay on n.k. Long Islannissa. En varmaan tiedä kuinka pitkä tänne on New Yorkin kaupungista. Junalla se matka kestää ajaa yhden tunnin. Tämä paikka on yksi niistä herrasvien "maalle" menopaikoista, joista kuuluu usein puhuttavan, että "herrasväki menee maalle", ne miljoneerit. Niin ne tänne tulee, maalle, että pilsoe komelisiin palatseihinsa, passarit mukanaan, joissa jo viikkokausia ennen ovat työläiset tehneet työtä, puhdistaneet pihamaat ja huoneet, että näillä laiskottelijoilla sitten on puhdas ja raikas ilma huoneissa valmiina, jota täällä luonto niin runsaasti tarjoaa, että siitä saa työläinenkin ikäänkuin varkein nauttia ja hengittää.

Tämä on hyvin kaunis paikka. Kun kulkee tiellä, niin kahden puolen ovat kauniit varjopuistot ja hedelmäpuut kukkineen, jotka hyvänhajuisilla tuoksuillaan ikäänkuin tahtovat yllyttää: työläiset nauttikaa luonnon rikkauksista, ne kuuluvat teille yhtä hyvin kuin noille rikkaillekin. Mutta niin hulluista kuin se onkin, niin panevat työläiset piikkilanka-aidan pitkin tiepuolia etteivät itse pääsisi kauniiseen luontoon istumaan, vaan pitää kävellä nytkeillä yhtä mittaa matkansa päästä päähän.

Siinäähän sitä on kyllä! Ainakin siitä näyttää sivustakatsojalle, kun näkee noita työläisekkoja niin harmittavan tyytyväisen näköisinä. He käyvät ostoksillaan tarkoin laskien mitä kannattaa ostaa että sentit riittäisivät ensi maksupäivään ja ukko tekee samoin. Illalla he tulevat asuntoonsa, aamulla taas lähtevät ja siinä on heidän koko elämänsä "ura". Kah, eivät aivan kaikki. Käyvät nämä raattajat vielä kirkossakin joka sunnuntaiamu syntejiään anteeksi saamassa. Meinaavat kai, etteivät ole oikein jaksaneet rikastuttaa isäntiään, kehnonlaiset kuin ovat nuo eväätkin, ettei sitä oikein jaksaa raataa niinkuin pitäisi.....

Ja täällähän se asuu se Mr. Rooseveltin. Tämän kylän asukkaat näkevät kovin korkeasti häntä kunnioittavana. Toukokuun 27 p. nousi tuo kunnioitus taas oikein huippuunsa — liput lehuivat joka "haussa" lkkunassa ja paaluhiin nautattiin Mr. Rooseveltin kuvia ja kuvan alla sanottiin: "Teidän tuleva presidenttinne". Tuhansin nouseva miesjoukko kokoontui asemalle Mr. Rooseveltia vastaan ottamaan, kun hän saapui junalla herra ties mistä. Ja sitten soitokunnan soittaessa marsivat saattomiehet sankarineen kotiin. Tulin ajatelleksi että kyllä ovat raukat vielä tyhmiä, jotka noin kunnioittavat yhtä ihmistä.

Se vaan oli ihme, että kulkueessa ei ollut naisia. Siihen tietysti oli se syy, että eevan sukupuolella ei ollut mitään tekemistä tuon juhlan kanssa. Se oli kai vaan sellainen puhvi (heidän miljonereita presidenttin) Rooseveltin puustaamiseksi presidentin istuimelle ensi vaaleissa, sillä onhan Roosevelt "sotainen" mies ja juuri sellaista tämän maan suurkapitalistit presidentiksi nykyään haluavat. Kuten tiedämme ei naisilla ole äänioikeutta New Yorkin valtiossa, niin saavat he olla erillään äänestystä koskevista hommistakin.

Lopetan tällä kertaa ja toisten liisään, jos tämä sivuuttaa paperikorin.
FINA NORQUIST.

Sidottakaa kirjanne sieviin kansiin Toverin kirjansitomossa.